

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: علوم تجربی ۳	سوالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۳	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲

استفاده از ماشین حساب ساده (چهار عمل اصلی و جذر و درصد) و شخصی مجاز است.

ردیف	سوالات	بارم
۱	<p>نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر محور x در حرکت است، مطابق شکل است. با توجه به نمودار عبارت درست را از درون پرانتز انتخاب کنید و به پاسخ برگ منقول کنید.</p> <p>(الف) در لحظه $(t_1 - t_2)$ جهت حرکت متحرک تغییر می‌کند. (ب) در بازه زمانی t_2 تا t_3 حرکت جسم (تندشونده - کندشونده) است. (پ) در لحظه $(t_3 - t_4)$ متحرک متوقف می‌شود. (ت) شتاب متوسط متحرک در بازه زمانی صفر تا t_4 (در جهت - خلاف جهت) محور x است.</p>	۱
۲	<p>نمودار مکان - زمان متحرکی مطابق شکل زیر است.</p> <p>(الف) فاصله متحرک از مبدأ مکان در لحظه $t = 22\text{ s} = 22\text{ m}$ چند متر است؟ (ب) سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی صفر تا 5 s چقدر است؟</p>	۱ ۰/۵
۳	<p>اتومبیلی از حال سکون با شتاب ثابت شروع به حرکت می‌کند و پس از 5 s سرعت آن به 108 km/h می‌رسد.</p> <p>(الف) شتاب حرکت اتمبیل چقدر است? (ب) در این مدت چه مسافتی را پیموده است? (پ) نمودار سرعت - زمان آن را در بازه زمانی صفر تا 5 s رسم کنید.</p>	۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۴	<p>درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با واژه‌های «درست» و «نادرست» در پاسخ‌نامه تعیین کنید.</p> <p>(الف) در نمودار نیرو بر حسب تغییر طول فتر، شیب نمودار متناسب با ثابت فتر است. (ب) هرچه لختی جسم بیشتر باشد، هنگام اعمال یک نیروی معین، شتاب حرکت جسم بیشتر می‌شود. (پ) نیروهای کنش و واکنش هم راست و هماندازه و خلاف جهت یکدیگرند. بنابراین آنها برابر صفر است. (ت) یکای SI نیرو، نیوتون است و $1\text{ N} = 1\text{ kg}\cdot\text{m/s}^2$ است.</p>	۱
۵	<p>چتر بازی به جرم 70 kg مدتی پس از یک پرش آزاد، چتر خود را باز می‌کند. ناگهان نیروی مقاومت هوا افزایش می‌یابد و حرکت چتر باز کند می‌شود. اگر شتاب حرکت چتر باز در لحظه باز شدن چتر 8 m/s^2 و روبه بالا باشد، نیروی مقاومت هوا در این لحظه چند نیوتون است؟ ($g = 10\text{ N/kg}$)</p>	۰/۷۵
۶	<p>شتاب گرانشی زمین در چه فاصله‌ای از سطح زمین $2/5\text{ km}$ می‌شود. (شعاع کره زمین 6400 km است و شتاب گرانشی در سطح زمین را 10 N/kg فرض کنید).</p>	۱
۷	<p>در ورزش مشت زنی، دستکش چگونه از آسیب وارد شدن به مغز ورزشکارها جلوگیری می‌کند؟</p>	۰/۵
ادامه سوال‌ها در صفحه دوم		

سُؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳	رشته: علوم تجربی	مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲

۱	<p>در شکل رو به رو حداقل ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و دیوار چقدر باشد تا جسم بر روی دیوار نلغزد. جرم جسم 2 kg و اندازه نیروی \vec{F} برابر 40 N است. ($g = 10\text{ N/kg}$)</p>	۸
۱	<p>نوسانگر هماهنگ ساده‌ای روی محور x مطابق شکل زیر در هر دقیقه 90° نوسان کامل حول نقطه تعادل (0) بین دو نقطه M و N انجام می‌دهد. نوسانگر در لحظه $t = 0.5\text{ s}$ از نقطه M حرکت خود را از حال سکون آغاز می‌کند. شتاب نوسانگر در نقطه P چقدر است؟ ($\pi^2 = 10$)</p>	۹
۰/۷۵	<p>نمودار انرژی پتانسیل بر حسب مکان یک نوسانگر جرم و فنر، مطابق شکل رو به رو است. ثابت فنر چند نیوتون بر متر است؟</p>	۱۰
۰/۷۵	<p>تراز شدت صوتی 40 dB و بسامد آن 680 Hz است.</p> <p>الف) شدت این صوت چند وات بر متر مربع است? ($I_0 = 10^{-12}\text{ W/m}^2$)</p> <p>ب) طول موج این صوت در هوای چند متر است؟ (تندی صوت در هوای 340 m/s فرض کنید).</p> <p>پ) با دور شدن از چشمۀ صوت، تراز شدت صوت چگونه تغییر می‌کند؟</p>	۱۱
۰/۵	<p>جهای خالی در جمله‌های زیر را با عبارت مناسب پر کنید.</p> <p>الف) با کاهش دما، ضریب شکست هوا می‌یابد.</p> <p>ب) تندی امواج سطحی در آب، با ورود موج به بخش کم عمق، می‌یابد.</p> <p>پ) اگر سطح بازتاباندۀ نور هموار نباشد، بازتاب را بازتاب می‌نامیم.</p> <p>ت) روشی است که بر اساس امواج صوتی بازناییده از یک جسم، مکان آن را تعیین می‌کنند.</p> <p>ث) میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی در یک موج الکترومغناطیسی با یکسان با یکدیگر تغییر می‌کنند.</p>	۱۲
۰/۵	<p>الف) وقتی در کنار استخر پر از آب می‌ایستیم، عمق آن را کمتر از مقدار واقعی می‌بینیم. با رسم پرتوها علت کمتر دیده شدن عمق استخر را نشان دهید.</p> <p>ب) در شکل رو به رو پرتو $S1$ به سطح آینه M_1 می‌تابد و پس از بازتابش به سطح آینه M_2 می‌تابد. با رسم یک شکل در پاسخ نامه، زاویه بین پرتو بازتابیده از آینه M_2 با سطح این آینه را تعیین کنید.</p>	۱۳
۰/۵	<p>فرنی به جرم 500 g و طول 2 m را با نیروی 100 N می‌کشیم. تندی انتشار موج عرضی در این فنر چقدر است؟</p>	۱۴
	<p>ادامۀ سؤال‌ها در صفحه سوم</p>	

سُؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳	رشته: علوم تجربی	مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir

۱۵	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>الف) انرژی هر فوتون نور فرابینفیش بیشتر است یا نور فروسرخ؟ چرا؟</p> <p>ب) نوری بر کلاهک الکتروسکوپ بارداری با بار منفی می‌تابانیم و تابش این نور بر فاصله ورقه‌های الکتروسکوپ بی‌اثر است. اگر شدت همین نور را افزایش دهیم، آیا انحراف ورقه‌های الکتروسکوپ تغییری می‌کند یا خیر؟</p> <p>پ) شکل رو به رو پرآکندگی ذره‌های آلفا توسط یک ورقه نازک طلا را در آزمایش رادرفورد نشان می‌دهد. اگر تعداد ذره‌هایی که اصلاً منحرف نمی‌شوند را با n_1 و تعداد ذره‌هایی که کاملاً به عقب بازگشته‌اند را با n_3 نشان دهیم، نسبت $\frac{n_1}{n_3}$ عددی بزرگ‌تر از ۱ است یا کوچک‌تر از ۱.</p> <p>ت) طبق نظریه بور، آیا زمانی که الکترون در مدار مانا قرار دارد، از خود موج الکترومغناطیسی گسیل می‌کند یا خیر؟</p> <p>ث) در آزمایشی، پرتوهای آلفا و بتا و گاما می‌حاصل از یک ماده پرتوزا، از یک میدان مغناطیسی درونسو عبور کرده‌اند و مسیرهایی مطابق شکل پیموده‌اند. کدام پرتو از پرتوهای ۱ و ۲، پرتوی گاما است؟ چرا؟</p>
۰/۷۵	توان خروجی دو لامپ A و B با هم برابر است. اگر طول موج نور گسیلی لامپ A، 600 nm و طول موج نور گسیلی لامپ B، 400 nm باشد، تعداد فوتون‌هایی که از لامپ A در هر ثانیه گسیل می‌شود، چند برابر تعداد فوتون‌هایی است که در هر ثانیه از لامپ B گسیل می‌شود؟
۰/۲۵	در اتم هیدروژن، الکترونی ابتدا در حالت برانگیخته دوم قرار دارد و سپس گذاری به یکی از ترازهای پایین‌تر انجام می‌دهد. انرژی کم‌انرژی‌ترین فوتونی که می‌تواند گسیل شود، چند الکtron ولت است؟ ($E_R = 13.6 \text{ eV}$)
۱	<p>نیمه عمر ایزوتوپی از بیسموت یک ساعت است. شکل رو به رو نمودار تعداد هسته‌های مادر پرتوزای این ایزوتوپ را بر حسب زمان نشان می‌دهد. t_1 چند ساعت است؟</p>
۲۰	جمع نمره‌ها
	موفق باشید

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس فیزیک ۳
مدت آزمون : ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	پاسخها	بارم
۱	الف) t_2 ب) تندشونده پ) t_f ت) خلاف جهت هر مورد صحیح ۰/۲۵	۱ ص ۱۱
۲	الف) $v = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ (۰/۲۵) $x = vt + x_0$ (۰/۲۵) ب) $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ (۰/۲۵) $v = \frac{0-20}{30-20} = -2 \text{ m/s}$ (۰/۲۵) $x = -2 \times 2 + 20 = 16 \text{ m}$ (۰/۲۵) $v_{av} = 0$ (۰/۲۵)	۱/۵ ص ۱۳ و ۶
۳	الف) $v = at + v_0$ (۰/۲۵) $30 = 10a$ (۰/۲۵) $a = 3 \text{ m/s}^2$ (۰/۲۵) ب) $\Delta x = \frac{30}{2} \times 10 =$ (۰/۲۵) $\Delta x = \frac{v_0 + v}{2} \Delta t$ (۰/۲۵) 150 m پ) رسم صحیح نمودار ۰/۲۵ 	۱/۵ ص ۱۵ و ۱۷
۴	الف) درست ب) نادرست پ) نادرست ت) نادرست هر مورد صحیح (۰/۲۵) ص ۳۰ و ۳۲ و ۳۱ و ۴۱	۱
۵	۰/۷۵ $f_D - mg = ma$ (۰/۲۵) $f_D - 700 = 560$ (۰/۲۵) $f_D = 1260 \text{ N}$ (۰/۲۵) ص ۳۴	
۶	۰/۵ $\frac{g_1}{g_2} = \left(\frac{r_2}{r_1}\right)^2$ (۰/۲۵) ص ۴۸ $r_2 = 12800 \text{ km}$ (۰/۲۵) $r_2 = R_e + h \Rightarrow h = 6400 \text{ km}$ (۰/۲۵) طبق رابطه $F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t}$ ، با افزایش مدت زمان ضربه (Δt)، نیروی متوسط کاهش می یابد (۰/۲۵). ص ۴۵	
۷	۰/۵ $F = F_N = 40 \text{ N}$ (۰/۲۵) $W \leq f_{s,max}$ (۰/۲۵) $mg \leq \mu_s F_N$ (۰/۲۵) $\mu_s \geq 0.5$ (۰/۲۵)	۱ ص ۵۲
۸	۰/۵ $T = \frac{t}{n} = \frac{60}{90} = \frac{2}{3}$ (۰/۲۵) $\omega = \frac{2\pi}{T} = 3\pi \text{ rad/s}$ (۰/۲۵) ص ۵۶ $a = \omega^2 x$ (۰/۲۵) $a = 9\pi^2 \times 9 \times 10^{-3} = 8.1 \times 10^{-1} \text{ m/s}^2$ (۰/۲۵)	
۹	۰/۷۵ $U_{max} = \frac{1}{2} kA^2$ (۰/۲۵) $10 \times 10^{-3} = \frac{1}{2} k \times 4 \times 10^{-4}$ (۰/۲۵) ص ۵۸ $k = 50 \text{ N/m}$ (۰/۲۵)	
	ادامه پاسخها در صفحه دوم	

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس فیزیک ۳
مدت آزمون : ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

۱/۵	$\beta = 10 \log \frac{I}{I_0} \quad (۰/۲۵)$ $I = 10^{-8} W/m^2 \quad (۰/۲۵)$ $\lambda = \frac{v}{f} \quad (۰/۲۵) \quad \lambda = \frac{340}{680} = 0.5 m \quad (۰/۲۵)$ <p style="text-align: center;">ص ۷۳</p>	$40 = 10 \log \frac{I}{10^{-12}} \quad (۰/۲۵)$ <p style="text-align: right;">الف)</p> <p style="text-align: right;">ب)</p> <p style="text-align: right;">پ) کاهش می‌یابد. (۰/۲۵)</p>	۱۱	
۱/۲۵	الف) افزایش ب) کاهش پ) پخشنده (نامنظم) ص ۸۶ و ۸۲ و ۸۱ و ۷۹ و ۷۷	ت) بسامد هر مورد صحیح ۰/۲۵ ص ۰/۲۵	۱۲	
۰/۵		(رسم صحیح شکل و پرتوها ۰/۵)	الف) (۰/۵)	
۰/۵		ص ۹۴ و ۸۳	ب) (۰/۵)	
۱/۲۵	$\mu = \frac{m}{L} \quad (۰/۲۵)$ $v = \sqrt{\frac{F}{\mu}} \quad (۰/۲۵)$ <p style="text-align: center;">ص ۶۵</p>	$\mu = \frac{0.5}{2} \quad (۰/۲۵)$ $v = \sqrt{\frac{100}{0.25}} = 20 m/s \quad (۰/۲۵)$	$\mu = \frac{1}{4} \quad (۰/۲۵)$	۱۴
۲/۲۵	الف) فرابنفش (۰/۲۵)، زیرا انرژی فوتون با بسامد متناسب است (۰/۲۵) و بسامد نور فرابنفش از فروسرخ بیشتر است (۰/۲۵) ب) خیر. (۰/۲۵) پ) $\frac{n_1}{n_3} > 1$. (۰/۲۵) ت) خیر. (۰/۲۵) ث) ۲ (۰/۲۵)، زیرا پرتوی گاما بار الکتریکی ندارد (۰/۲۵) و در میدان مغناطیسی منحرف نمی‌شود (۰/۲۵). ص ۱۲۳ و ۱۱۶ و ۹۷		۱۵	
۰/۷۵	$\frac{P_A}{P_B} = \frac{n_A}{n_B} \times \frac{\lambda_B}{\lambda_A} \quad (۰/۲۵)$ <p style="text-align: center;">ص ۹۹</p>	$1 = \frac{n_A}{n_B} \times \frac{400}{600} \quad (۰/۲۵)$	$\frac{n_A}{n_B} = \frac{3}{2} \quad (۰/۲۵)$	۱۶
	ادامه پاسخ‌ها در صفحه سوم			

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس فیزیک ۳
مدت آزمون : ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

۱	$E_n = -\frac{E_R}{n^2}$ (۰/۲۵) $E_3 - E_2 = -\frac{13.6}{9} + \frac{13.6}{4}$ (۰/۵) $E_3 - E_2 = \frac{68}{36} \text{ eV}$ (۰/۲۵)	۱۷
۱	$\frac{N}{N_0} = \frac{1}{8}$ (۰/۲۵) $\frac{1}{2^n} = \frac{1}{8} \Rightarrow n = 3$ (۰/۲۵) $n = \frac{t}{T_1}$ (۰/۲۵) $t_1 = 3 h$ (۰/۲۵)	۱۸
۲۰	جمع نمره ها	موفق باشد